

Újabb adatok Magyarország Coleoptera-faunájához.

Irta Csiki Ernő.

A „Rovartani Lapok“ V. és VI. kötetében¹⁾ az 1899. év végéig hazánk faunájából kimutatott és a „Fauna Regni Hungariae“ Coleoptera-füzetében még fel nem sorolt fajok és fajváltozatok jegyzékét közétettem. E két közlemény kiegészítéseül ez alkalommal az 1901. szeptember-hó végéig, részben irodalmilag közzétett, részben újabban gyűjtött és felfedezett állatok jegyzékét adom.

*

Cicindela campestris L. *ab. protos* D. Torre — V. Szucságh (Állattani Közlemények, 1900. 47. 1.); *C. silvicola* Latr., *Dej. ab. tristis* D. Torre (*bicolor* Schulz.) — III Tátra (U. o. 42. 1.); *C. hybrida* L. *subsp. riparia* Dej.²⁾ — V. Retyezát hegység (U. o. 45. 1.); *subsp. maritima* Dej. — VII. Udbina (Ú. o. 46. 1.); *C. litoralis* Fabr. *ab. mediterranea* Beuth. — VI. Ulma és *ab. venatoria* Pola. — V. Torda (U. o. 52. 1.); *C. germanica* L. *ab. coerulea* Herbst. — VII. Lika Krbava m. (U. o. 48. 1.).

Carabus Ullrichi Germ. *var. papukensis* Koča — VII. Papuk hegység és *var. Stussineri* Haury — VII. Jankovac (Glasnik hrvatsk. narovosl. društva, Zagreb XII. 1900. 101. 1.); *C. obsoletus* Sturm *var. Csikii* Maltász — V. Detonáta (Állattani Közlemény. 1900. 88. és 92. 1.); *C. comptus* Dej. *var. Dieneri* Merkl — VI. Szörény vm. havasok. (Rov. Lap. VII. 1900. 85.), *var. marginatus* Kr. és *var. Zoppai* Kr. — V. Marosvásárhely (Deutsche Entom. Zeitschr. 1900. 381.).

Dyschirius gibbifrons Apflb. — Ezen balkáni fajt Kuthy Dezső Vinkovce mellett gyűjtötte.

Bembidium Stephensi Crotch. — IV. Mármaros, V. Csáki-Gorbó (a Temeu patak partján a beszterczei hegyekben), VI. Rumunyeszt.

Trechus constrictus Schm. — VII. Jankovac (Glasnik Zagreb, XII. 1900. 102.); (*Anophthalmus*) *Bielzi* Seidl. *var. pilosellus* Mill.

¹⁾ Adatok a magyar Coleoptera-faunához. (Rovartani Lapok. V. 1898. 99—102 és 115—118.) és Pótlék a magyar bogárkatalógushoz. (U. o. VI. 1899. 208—212. 1.)

²⁾ A magyar bogárkatalógusban közölt *var. riparia* Latr. evvel nem azonos, az = *ab. monasteriensis* Westhoff.

— A IV. Máramarosmegyei és V. Rodnai havasokon és a rozsnýói Flintsch barlangban (Brassó vm.) él; Tr. (A.) *Budae Kend. v. cavifuga* Ganglb. — V. Paring és var. *malomvicensis* Ganglb. — V. Malomvíz (Hunyad vm.) (Verh. zool.-bot. Ges. Wien, 1899. 527.)

Platynus viridicupreus Goeze var. *dalmatinus* Dej. — VII. Papuk hegység (Glasnik Zagreb, XII. 1900. 103. l.)

Harpalus litigious Dej. — VII. Papuk hegység (Glasnik Zagreb, XII. 1900. 104. l.); *H. taciturnus* Dej. — V. Erdély (Verh. naturf. Ver. Brünn. XXVIII. 1900. 120.)

Acupalpus elegans Dej. var. *inornatus* Reitt. — II. Fertő. (Verh. naturf. Ver. Brünn, XXXVIII. 1900. 134.)

Haliplus guttatus Aubé — III. Pozsony, (Wiener Entom. Zeitg. XIX. 1900. 23.)

Philydrus hamifer Ganglb. — II. Fertőtó (Verh. zool.-bot. Ges. Wien, 1901. 33^a.)

Acanthoberosus (Kuw.) *bispinus* Reiche. — I. Budapest. (1898. tavaszán gyűjtötte Wachsmann Ferencz). A genus is új a faunánkra.

Helophorus brevitarsis Kuw. (*glacialis* var. *Deubeli* Kraus) — V. Rodnai havasok (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. 1901. 313) és *H. Zoppae* Ganglb. — V. Mezőség (U. o. 1901. 319.)

Ochthebius Peisonis Ganglb. — II. Fertőtó (U. o. 1901. 320.) és *O. viridis* Peyron. — Hungaria (U. o. 1901. 311.)

Eurymniusa (Ganglb.) *plilvicensis* Bernh. — VII. Plitvici hegység. (Verh. zool.-bot. Ges. 1900. 39). Az *Eurymniusa* nem faunánkra új.

Oxypoda Spaethi Bernh. — II. Fertő. (U. o. 1900. 532.)

Aleochara bipunctata Oliv. var. *croatica* Penecke — VII. Perusič (Wiener Entom. Zeitg. XX. 1901. 12.)

Leptusa secreta Bernh. — Hungaria (Verh. zool.-bot. Ges. 1900. 403); *L. puellaris* Hmpe var. *sudetica* Lockay — IV. Kárpátok, V. Erdélyi havasok (U. o. 408.)

Tachyporus corpulentus J. Sahlb. és *scutellaris* Rye — Hungaria és *T. formosus* Matth. var. *decoratus* Luze — IV. Nagy-Mihály (Verh. zool.-bot. Ges. Wien 1901. 155, 170 és 174.)

Mycetoporus oreophilus Bernh. — V. Rodnai havasok. (U. o. 1900. 45.)

Quedius ochropterus Er var. *obscuripennis* Bernh. — V. Negoj. (U. o. 1900. 538.)

- Ocypus brachypterus* Kr. var. *aureotomentosus* Bernh. — VII. Fuzine (U. o. 1900. 46.)
- Stenus (Nestus) phyllobates* Pen. — V. Rodnai havasok. (Wiener Entom. Zeitg. XX. 1901. 14.); *St. transsilvanicus* Bernh. — V. Bucsecs, Rodnai havasok (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. 1900. 48.)
- Niphedodes Spaethi* Ganglb. — IV. Cserna hora, Rodnai havasok, Negoj. (U. o. 1900. 259.)
- Omalium funebre* Fauvel — V. Rodnai hav. (U. o. 1900. 50.)
- Bythinus sculpticollis* Reitt. — VI. Herkulesfürdő (gyűjtötte Wachsmann Ferencz.)
- Cephennium fulvum* Schaum — VII. Croatia sept. (Wiener Entom. Zeitg. XIX. 1900. 240.)
- Neuraphus (Pararaphes) Deubeli* Ganglb. — V. Negoj (Verh. zool.-bot. Ges. Wien, 1900. 260.)
- Thanatophilus mutilatus* Lap. — VI. Délmagyarország (Ganglbauer, Die Käfer von Mitteleuropa III. 1899. 175.)
- Triplax fusciventris* Reitt. (? var. *swanetica* Reitt.) — VII. Virovice (Wiener Entom. Zeitg. XX. 1901. 23—76.)
- Lycoperdina succincta* L. var. *fasciata* Fabr. — Hungaria (Csiki, Catalogus Endomychidarum, 1901. 29.), var. *disca* Geist. — I. Debreczen, III. Zólyom, V. Nagyszeben (Rovart. Lap. VII. 1900. 149.)
- Mycetina cruciata* Schall. var. *Fussi* Csiki — V. Feleki hegység (U. o. VII. 1900. 150.)
- Sphaerosoma (Alexia) Seidlitzii* Reitt. — VII. Veleb t (U. o. VII. 1900. 147.)
- Coluocera (Motsch.) formicaria* Motsch. — VI. Dél-Magyarország. Ezen érdekes faj, melynek neme eddig hazánkban nem volt ismeretes, Merkl Ede hangya-fészekből rostálta.
- Pityophagus laevior* Ab. var. *Deubeli* Ganglb. — V. Erdély (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. 1899. 532.)
- Cytilus sericeus* Forst. var. *tesselatus* Reitt. — VII. Papuk hegység (Koča, Glasnik Zagreb, XII. 1900. 108.)
- Simplocaria Deubeli* Ganglb. — V. Bucsecs (Verh. zool.-bot. Ges. Wien. 1899. 534.)
- Saprinus foveolatus* Schmidt III. Pozsony (Wiener Entom. Zeitg. XIX. 1900. 23.)
- Abraeodes* (Reitt.) *Raddei* Reitt. — V. Marosvásárhely: Várhegy (U. o. XX. 1901. 16.) Az *Abraeodes* nem faunánkra új; ez a faj eddig csak a Kaukázusban találtott.

Abraeus Zoppae Pen. — V. Marosvásárhely: Várhegy (U. o. XX. 1901. 16.)

Sisyphus Boschniaki Fisch. — VII. Lukovo-Sugarje. (Coll. Wachsmann.)

Copris hispanus Linn. — VIII. Zengg. (Coll. Wachsmann.)

Aphodius montanus Erichs. — V. Keresztényhavas (Wiener Ent. Zeitg. XIX. 1900. 241.)

Anisoplia monticola Erichs. — VIII. Novi (1900. július havában gyűjtötte Wachsmann Ferencz.)

Poecilonota festiva L. — VII. Papuk hegység (Koča, Glasnik Zagreb, XII. 1900. 109.)

Phaenops Knoteki Reitt. — VII. Horvátország (Wiener Entom. Zeitg. XIX. 1900. 168)

Xylobius alni Bouv. — I. Budapest, III. Budatin, VI. Orsova, Herkulesfürdő. (Rov. Lap. VIII. 1901. 102.)

Elater forticornis Schwarz. — VI. Dél-Magyarország (Deutsch. Entom. Zeitschr. 1900. 99.)

Clerus rufipes Brahm. var. *austriacus* Reitt. — IV. Zsihovec (Rov. Lap. VII. 1900. 122.)

Trichodes apiarius L. var. *unifasciatus* Klug. — V. Szász-Sebes (U. o. VII. 1900. 123.)

Enoplium (Latr.) *serraticorne* Vill. — Hungaria. (U. o. VII. 1900. 123.) Faunánkra új nem.

Necrobia rufipes De Geer var. *aeneipennis* Csiki. — VI. Grebenác. (U. o. VII. 1900. 124); *N. pilifera* Reitt. — I. Budapest, V. Szász-Sebes, VI. Oravicza, Herkulesfürdő, Rumunyst. (U. o.)

Laricobius (Rosh.) *Erichsoni* Rosh. — III. Tátraszéplak. Ezen faj eddig csak az Alpokból volt ismeretes, a Tátrában Wachsmann Ferencz fedezte fel 1901. július havában. A nem is új a faunánkra.

Hedobia pubescens F. var. *nigrina* Reitt. — VI. Herkulesfürdő (Schilsky, Die Käfer Europas. 36. 5.)

Lasioderma thoracicum Mor. — II. Pécs, (U. o. 36. 20.)

Theca (Muls.) *pilula* Aubé. — Hungaria (U. o. 36. 50.) A genus faunánkra szintén új.

Dorcatoma setosella Muls. — II. Bakony (U. o. 36. 62.)

Lyctus impressus Com. var. *capitalis* Schauf. — II. Pécs (U. o. 36. 70 a.)

Cis bidentulus Rosh., *C. laminatus* Mellié és *C. punctifer* Mellié. fajokat Schilsky (U. o. 27., 78., 79. és 82) említi Magyarországból közelebbi termőhely nélkül.

Gonodera Luperus Hbst. var. castanea Marsh. — I. Bia-Torbágy. (Rov. Lap. VIII. 1901. 56.)

Isomira testacea Seidl. — Hungaria (U. o. VIII. 1901. 57.)

Mycetochara pygmaea Redt. — VII. Horvát- és Szlavonország (Rov. Lap. VIII. 1901. 58.)

Cteniopus flavus Scop. var. murinus Hbst. — Hungaria (U. o. VIII. 1901. 58.)

Omophlus Proteus Kirsch — Budapest, Ács, Fóth, Alpár Mezőkovácsháza, Szeged, Pilis-Maróth. (U. o. VIII. 1901. 59.)

Emenadia flabellata F. — VIII. Novi (gyűjtötte Wachsmann Ferencz.)

Ptochus (Argoptochus) Strobli Reitt. — V. Keresztény-havas (Deutsche Entom. Zeitschr. 1899. 278.)

Cleonus alternans Hbst. var. caesus Gyllh. — Papuk hegység (Koča, Glasnik, Zagreb. XII. 1900. 115.)

Liosoma carpathicum Brancsik és *var. ruficollis Brancsik.* — III. Kis-Kriván, Vág-Héve (Rov. Lap. VI. 1899. 194.)

Hypera rubi Krauss — V. Fogarasi- és Kerzsi havasok, Negoj (Wien. Ent. Zeitg. XIX. 1900. 189.); *H. comata Boh. var. borealis Krauss* — V. Kerzsi hegység (U. o. XIX. 1900. 195.)

Coeliodes (Cidnorrhinus) Kaufmanni Reitter. — II. Pécs (Coll. Wachsmann), Szabolcs (Wiener Ent. Zeitg. 1901. 86.)

Ceuthorrhynchus striatellus Schultze. — Hungaria (Deutsche Entom. Zeitschr. 1900. 36.)

Baris Gudensisi Schultze. — II. Fertő. (Verh. zool.-bot. Ges. Wien 1901. 213.)

Cionus unguatus Germ. — VII. Lič (Coll. Wachsmann.)

Tragosoma (Serv) depsarium Linn. — Faunánkra ez új faj és nem első párja Wachsmann Ferencz szivességéből került a M. Nemzeti Múzeum birtokába, ezek Delnice-ről valók, továbbá Bogsch tanár Jassenak-on, Padewieth pedig a következő helyeken gyűjtötte: Velebit (Stirovača), Trnovac-Jadovno, Ostarija-Crni dabar, Konjsko-Rameno-korito.

Pachyta quadrimaculata L. var. bimaculata Schh. — V. Gyulafalva (Wachsmann.)

Leptidea (Muls.) brevipennis Muls. — I. Budapest (Hajóss József gyűjtése.) III. Trencsén (Rov. Lapok. VI. 175.)

Rosalia alpina L. var. prolongata Reitt. — V. Erdély; *var. geminata Reitt.* — III. Nyitra; *var. parvonotata Reitt.* III. Nyitra; *var. obliterata Pic.* — Hungaria; *var. Pici Csiki.* — Hungaria; *var. Reitteri Csiki.* — VII. Velebit; *var. multimaculata Pic.*

— III. Mátra; *var. confluens Csiki* — Hungaria és *var. transsylvanica Csiki*. — V. Kerczi hegység (lásd: Rov. Lap. VII. 1900. 100—102 l. 10 ábrával.)

Zeugophora flavicollis Marsh. var. australis Weise — IV. Szomotor, Bártfa, V. Cibin-hegység: Dus. (Rov. Lap. VII. 1900. 182. lap.)

Lema septentrionis Wse. — I. Debreczen, Péczel, IV. Ungvm., V. Brassó, Lotriona-völgye, VI. Rumunyeszt; L. *Erichsoni Suffr. var. Lipperti Gredl.* V Magura. (U. o. VII. 1900. 182. l.)

Crioceris quinquepunctata Scop. var. thoracica Wse. — V. Dicső-Szent-Márton. (U. o. VIII. 1900. 182. l.)

Cryptocephalus transcaucasicus Jacobs. — III. Hradek (Archiv f. Naturg. 1900. l. 279.)

Adoxus obscurus L. var. epilobii Wse. — Szent-Endre, Turesek, Vihorlat, Paráç, Koritnyicza, Szent-Erzsébet (Szeben m.) és Ferenczfalva; *A villosulus Schrnk. var. Weisei Heyd.* — III. Táttra (I. Rov. Lap. VII. 1900. 205. l.)

Orina alpestris Schum. var. anthrisci Wse., var. Bodemeyeri Wse és *O. virgulata Germ. var. orientalis Wse.* — Keresztényhavas (Arch. f. Naturg. 1900. l. 203. l.)

Phytodecta viminalis L. var. veniplagiata Pen. — III. Táttra-Széplak (gyűjtötte Wachsmann Ferencz.)

Phaedon (Sternoplatys) Deubeli Weise. — V. Bucsecs (Arch. f. Naturg 1900. l. 285.)

Sermyla (Chap.) halensis L. — VII. Papuk-hegység (Koça, Glasnik Zagreb, XII. 1900. 120. l.) A faunára új genus is.

Psylliodes Schwarzi Wse (var. a). — Ünökő (Arch. f. Naturg. 1900. l. 293.)

Subcoccinella 24-punctata L. var. haemorrhoidalis F. — I. Budapest (Wachsmann Ferencz.)

Adonia variegata Goere var. transylvanica Pen. — V. Mező-Záh. (Wiener Entom. Zeitg. XX. 1901. 20.)

Adalia bothnica Payk. var. destituta Wse. — III. Táttra-széplak (Wachsmann.)

Anatis ocellata L. var. Boeberi Cederjh. — I. Budapest, V. Déva (Mallász.)

Halyzia 18-punctata var. Andersoni Woll. — VIII. Cirkvenica (Wiener Entom. Zeitg, XX. 1901. 21.)